# KU WOLNEJ POLSCE

BIULETYN CODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ INFORMACJI I OŚWIATY DTWA A. P. NA WSCHODZIE

Dziś: Fabiana, Sebastiana. Jutro: Agnieszki. M.p. środa, 20 styczeń 1943. Nr. 130.

## GEN. SIKORSKI O SWEJ WIZYCIE W AMERYCE

Londyn, 19.I. W oświadczeniu, złożonym przedstawicielom prasy na temat swej ostatniej podróży do Stanów Zjednoczonych i Meksyku, gen. Sikorski stwierdził m.in.:

W czasie mego 40-dniowego pobytu w Ameryce odbyłem szereg ważnych rozmów, w tym 3 rozmowy z prez. Rooseveltem, kilkakrotnie konferowałem z pol-sekretarzem stanu dla spraw zagranicznych Sumner Wellsem, szefem sztabu amerykańskiego gen. Marshallem, czołowymi przedstawicielami rządu i armii Stan. Zjednoczonych, wreszcie z przedstawicielami sztabu brytyjskiego na czele z marsz. Dillem oraz z ambasadorem W. Brytanii Halifaxem. W wyniku tych licznych rozmów doszliśmy do całkowitego porozumienia we wszystkich omawianych sprawach.

Połowa narad poświęcona była zagadnieniom wojennym. Prez. Rooseveltowi wręczone zostało memorandum które otrzymał jednocześnie premier Churchill. Memorandum to uwzględnia m.in. specjalną rolę, jaką odegrać mogą w czasie obecnej wojny państwa europejskie, szczególnie zaś Polska, przez którą przebiegają najważniejsze szlaki komunikacyjne na tyłach nieprzyjaciela. Memorandum zostało gruntownie przedyskutowane z amerykańskimi czynnikami wojskowymi. Uznano je za wielki wkład myślowy do toczącej się wojny. Będzie ono przedmiotem dalszych głębokich studiów wojskowych.

Współpraca wojskowa polsko-amerykańska została, w wyniku przeprowadzonych przeze mnie rozmów, zacieśniona jeszcze bardziej. Wizyta w Ameryce dała mi możność przekonania się naocznie o wielkim potencjale wojennym Stan. Zjednoczonych. Produkcja wojenna Ameryki i jej wyniki zaskoczyły mnie niebywale. Jestem pewny, że doprowadzi ona do zupełnego zdruzgotania państw przeciwstawiającym się demokracjom. Wśród robotników amerykańskiego przemysłu wojennego stwierdziłem wielki zapał. W dwuch olbrzymich fabrykach samolotów i czołgów, które odwiedziłem, pracuje 30-40% Amerykanów polskiego pochodzenia. Nic dziwnego przeto, że ten zapał jest tak wielki. Robotnicy amerykańscy rozumieją, że rola ich jest nie mniejsza niż żołnierzy na froncie.

Drugi dział rozmów - stwierdził w dalszym ciągu gen. Sikorski - dotyczył zagadnień politycznych. M.in. omawiane były zagadnienia federacji. Idea ta zarówno w sferach rządowych, jak i w opinii amerykańskiej znalazła jaknajgorętsze przyjęcie. Rozmowy na ten temat nie mogły być, naturalnie, zakończone. Rozważanie tych problemów weszło na tory pozytywne i jestem przekonany, że będą one załatwione pomyślnie w porozumieniu z W. Brytanią i innymi państwami sprzymierzonymi. Rozmowy moje dotyczyły też zagadnień społecznych i roli Polski w Europie powojennej.

Podczas mego pobytu w Meksyku - oświadczył gen. Sikorski na zakończenie - podpisałem umowę w sprawie osiedlenia tam pewnej liczby uchodźców polskich. Stwierdziłem też w Meksyku wybitne zachwianie propagandy niemieckiej, która niedawno jeszcze była tak silna w niektórych krajach Ameryki Łacińskiej.

## Gen. Marshall do gen. Sikorskiego

Londyn, 19.I. Szef sztabu armii amerykańskiej gen. Marshall w odpowiedzi na depeszę gen. Sikorskiego, wysłaną po powrocie ze Stan. Zjednoczonych, nadesłał telegram następującej treści: Jestem szczęśliwy, że mogłem odbyć z Panem bezpośrednie i owocne rozmowy. Przekonany jestem, że wzmożona współpraca nasza przyczyni się do postępu naszej wspólnej sprawy.

---

## AMBASADOR ROMER W LONDYNIE

Londyn, 19.I. Ambasador Polski w Rosji p. Tadeusz Romer przybył z Kujbyszewa do Londynu.

## M I S U R A T A  Z A J Ę T A

## VIII-a armia zbliża się do Trypolisu

Londyn, 19.I. VIII-a armia brytyjska w dalszym ciągu ściga uciekające oddziały Rommla, posuwając się w kierunku Trypolisu na szerokim froncie około 100 km. Na odcinku płn. wojska brytyjskie, idące wzdłuż wybrzeża, zajęły Misuratę i Garibaldi. Znajdują się one obecnie w odległości około 140 km. na wschód od Trypolisu. Na płdn. odcinku frontu VIII-a armia wyparła Niemców z Beni Ulid /około 150 km. na płdn. wschód od Trypolisu./ Przednie straże brytyjskie znajdują

znajdują się już daleko poza Beni Ulid i dotarły do Trypolisu na odległość 65 km.

Kair, 19.I. Lotnictwo sprzymierzonych bombarduje bez przerwy cofające się kolumny wojsk osi, siejąc wśród nich wielkie spustoszenie. Nieustannie bombardowany jest też Trypolis, zarówno w dzień jak i w nocy. Średnie bombowce brytyjskie dokonały nalotu na główną bazę Rommla w Castel Benito, gdzie wywołano około 30 pożarów. Bombardowano również wyspę Lampedusa, oraz zgrupowania pojazdów mechanicznych n-pla na trasie Sfax-Gabes. Na odcinku między Sardynią a Tunisem zatopiono na m. Śródziemnym niemiecki statek zaopatrzeniowy. We wszystkich działaniach lotnictwo sprzymierzonych nie straciło ani jednego aparatu.

OFENSYWA NA CAŁYM FRONCIE WSCHODNIM

Londyn, 19.I. Wojska sowieckie prowadzą ofensywę na wielkiej linii od Leningradu aż do Kaukazu. Otrzymały one rozkaz uderzenia na całym froncie. Natarcia na wszystkich odcinkach rozwijają się pomyślnie. Rosjanie wznowili silne działania na froncie środkowym , na płdn.zachód od W.Łuków, gdzie posunęli się naprzód, zajmując 8 miejscowości zamieszkałych. Wyniki ostatnich wydarzeń na froncie wschodnim ująć można w 4-ch punktach: 1/ Leningrad został oswobodzony; 2/ wojska sowieckie znowu zagrażają głównej niemieckiej linii zaopatrzeniowej Leningrad - Kijów; 3/ Rostów otoczony został z trzech kierunków - od północy, wschodu i południa; 4/ armia niemiecka na Kaukazie zagrożona jest obecnie z 2-ch stron. Rosjanie nie tylko zdobywają najważniejsze bazy niemieckie, ale przecinają wszystkie linie dostaw n-pla.

Przywrócona komunikacja z Leningradem

Londyn, 19.I. Komunikacja kolejowa z Leningradem została już przywrócona. Do miasta przybył dzisiaj szereg pociągów ze sprzętem wojennym, żywnością i odzieżą. Po zlikwidowaniu oblężenia Leningrad staje się ofensywną bazą wypadową dla działań armii sowieckiej.

Zacięte walki o Kamieńsk

Londyn, 19.I. Po zdobyciu przez wojska sowieckie stacji kolejowej Kamieńsk zacięte walki toczą się na ulicach miasta. Kamieńsk jest bardzo ważnym punktem strategicznym - leży on na skrzyżowaniu linii kolejowej Woroneż-Rostów z rzeką Doniec.

Londyn, 19.I. Na Kaukazie tylne straże sowieckie stawiają zacięty opór, mimo tego Rosjanie prą naprzód. Zdobyte ostatnio miasto Czerkiesk, znajduje się w odległości 180 km. od pól naftowych Maikopu. Rozwija się również ofensywa sowiecka na płdn. od Woroneża, w rej. Salska i środkowym biegu Donu.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 20.I. P. Prezydent Rzeczypospolitej odbył w dniu wczorajszym kilkugodzinną rozmowę z gen. Sikorskim.

Londyn, 20.I. Z Warszawy nadeszły nowe wstrząsające wiadomości. Po 3-dniowych obławach na ulicach miasta Niemcy wywożą tych aresztowanych, których umieścili czasowo w więzieniu na "Pawiaku". Wczoraj wywieziono ponad 2 tys. osób w zaplombowanych pociągach, które skierowane zostały podobno w stronę Lublina. Wśród ludności krążą wersje, że wywiezieni osadzani są w strasznych obozach koncentracyjnych we wschodniej Polsce. W Warszawie panuje nastrój grozy, tysiące rodzin zostało rozbitych. Grozę tę powiększają wiadomości z ghetta, skąd w nocy z niedzieli na poniedziałek i w ciągu poniedziałku słychać było ciągłe strzały. Panuje przekonanie, że Niemcy likwidują resztę pozostałych przy życiu Żydów. Ilość Żydów w ghetto warszawskim, która w lipcu ub.r. wynosiła 450 tys., zmniejszyła się już do 33 tys. ludzi.

Londyn, 20.I. Przemówienie gen. Sikorskiego do wojsk polskich w Szkocji, zapowiadające bezlitosny odwet za wszystkie zbrodnie niemieckie w Polsce, rozpowszechnione zostało przez rozgłośnie wielkiego koncernu radiowego "Columbia" w Stanach Zjednoczonych.

Londyn, 20.I. Wojska sowieckie zdobyły miasto Kamieńsk. Na płdn. od Woroneża Rosjanie zajęli ważny węzeł kolejowy Wałuiki, na linii kolejowej do Charkowa. Ilość jeńców na froncie woroneżkim wzrosła do 52 tys. Na Kaukazie wojska sow. zdobyły stację kolejową Pietrowskaja na linii Armawir - Woroszyłowsk oraz 12 innych miejscowości.

Londyn, 20.I. Wicepremier brytyjski Attlee, przemawiając w parlamencie, poświęcił wiele uwagi okrucieństwom niemieckim w Polsce, zapewniając, że zbrodniarze poniosą najsurowszą karę.

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY NA DN. 20. I.

Godz. 7-ma: temp. plus 9° C., ciśn. 734 mm., wilg. 90%. Pogoda przewidywana: dla Iraku, wsch. i zach. Iranu - ogólne zachmurzenie z przejśc. deszczami, mgły w godz. porannych. Wczoraj godz. 13-a: temp. plus 15° C., ciśnien. 734 mm., wilgotn. 70%.